

Kokousaika maanantaina 18.12.2023 klo 18

Kokouspaikka Olavin toimintakeskus, Nuotta-sali, Uotintie 7, 19700 Sysmä

Käsiteltävät asiat

- 39. Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 40. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 41. Pöytäkirjantarkastajien valinta
- 42. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- 43. Tainionvirran seurakunnan hallintosääntö
- 44. Tainionvirran seurakunnan taloussääntö
- 45. Tainionvirran seurakunnan hautaustoimen ohjesääntö
- 46. Lisätalousarvio vuonna 2024
- 47. Hartolan hautausmaan lisämaan osto
- 48. Talousarvio vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026
- 49. Ilmoitusasiat
- 50. Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuohjeet

Hartolassa 10.12.2023

Reijo Lång

kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito:

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on lisätty muutoksenhakuosoitus, pidetään yleisesti Tainionvirran seurakunnan nettisivulla www.tainionvirranseurakunta.fi ajalla 19.12.2023 - 26.1.2024.

Tarja Uustalo, talouspäällikkö

Pöytäkirjan tarkastajat _____//_____

Kokousaika maanantaina 18.12.2023 klo 18-19.55

Kokouspaikka Olavin toimintakeskus, Nuotta-sali, Uotintie 7, 19700 Sysmä

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Reijo Lång, puheenjohtaja

Jouko Aartolahti

Ari Hamina

Jarmo Heinonen

Maarit Hildén

Raija Hörkkö

Hannu Järvinen

~~Eeva-Liisa Kirves~~ este

~~Veikko Kyllönen~~ este

Seija Lukkari

Toni Miller

Maija Pentikäinen-Laine

Jere Porvari

Pirkko Rantahakala

Riitta Saarikangas

~~Sanna Valjakka~~ este

Minna Veistilä

~~Eija Virolainen-Nurminen~~ este

Maritta Virtanen

Varajäsenet:

~~Hannu Outinen~~ este

~~Raili Valkama~~ poissa

~~Mirja Kalliosaari~~ este

~~Nelli Kaukolinna~~ poissa

~~Pertti Mäkinen~~ poissa

Viran puolesta kutsutaan:

Sankari, Jeremias, kirkkoherra

Uustalo Tarja, talouspäällikkö

Käsitellyt pykälät: §§ 39-50

Reijo Lång
puheenjohtaja

Tarja Uustalo
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu __.__.2023

Seija Lukkari

Toni Miller

Pöytäkirjan nähtävilläpito:

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on lisätty muutoksenhakuosoitus, pidetään yleisesti Tainionvirran seurakunnan nettisivulla www.tainionvirranseurakunta.fi ajalla 19.12.2023 - 26.1.2024.

Tarja Uustalo, talouspäällikkö

KOKOUKSEN AVAUS JA ALKUHARTAUUS

Kv 39

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen ja kirkkoherra piti alkuhartauden.

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kv 40

Kirkkojärjestyksen 3 luvun § 28,1 mukaan;

Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun § 29,1 mukaan;

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä.

Kirkkolain 10 luvun § 15,1 mukaan;

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia.

Päätösesitys

Kokouskutsu on lähetetty sähköpostilla 10.12.2023. Todetaan läsnäolijat nimenhuudolla. Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kirkkovaltuuston päätös

Kokouskutsu oli lähetetty sähköpostilla 10.12.2023. Todettiin, että paikalla on 15/19 kirkkovaltuuston jäsentä. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku § 4)

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Kv 41

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 § mukaan;

Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti.

Käytäntönä on ollut, että pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä ja pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen päätyttyä.

Päätösesitys

Kirkkovaltuusto valitsee kokoukselle pöytäkirjantarkastajiksi Seija Lukkari ja Toni Miller, jotka toimivat samalla äänenlaskijoina.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto valitsi kokoukselle pöytäkirjantarkastajiksi Seija Lukkarin ja Toni Millerin, jotka toimivat samalla äänenlaskijoina.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku § 4)

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kv 42

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 9 § mukaan;

Asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, jollei valtuusto toisin päättä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätösesitys

Kirkkovaltuusto hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku § 4)

TAINIONVIRRRAN SEURAKUNNAN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kv 43

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570 ja tarja.uustalo@evl.fi, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950 ja jeremias.sankari@evl.fi

Kn 136 / 14.11.2023

Uuden kirkkolainsäädännön myötä seurakunnan päätöksenteko perustuu kirkkolakiin (652/2023), kirkkojärjestykseen (657/2023) ja hallintosäätöön sekä erikseen kirkkolaissa tai kirkkojärjestyksessä säädettyihin hallinnon sisäisiin määräyksiin. Seurakunnassa tulee olla hallintosäätö, jonka sisällön määrittelee kirkkolain 3 luvun 7 §.

Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin seurakunnan hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä, päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä.

Kirkkovaltuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja hallintosäännön muuttamisesta.

Uuden kirkkolain lähtökohtana on, että kaikki toimielimiä ja niiden päätösvaltaa koskevat hallinnolliset määräykset kootaan hallintosäätöön. Hallintosäätöön otetaan siten määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, kirkkoneuvoston ohjesäännössä sekä talouspäällikön viran johtosäännössä.

Kirkkolain siirtymäsäännöksen mukaan aiempia hallinnollisia säännöksiä, jotka hallintosäätö korvaa, voidaan soveltaa enintään kuuden kuukauden ajan kirkkolain voimaantulosta. Siten hallintosäännön on tultava voimaan viimeistään 1.1.2024 (KL 13.7). Aiempia sääntöjä ei ole tarve erikseen kumota, koska kirkkolain voimaantullessa aiemman kirkkolain nojalla annetut hallinnon sisäiset määräykset ovat kumoutuneet, vaikka niitä voidaan siirtymäsäännöksen mukaan edelleen soveltaa mainitun määräajan.

Kirkkoherra on laatinut luonnoksen Tainionvirran seurakunnan hallintosäännöksi kirkkohallituksen laatiman malliohjesäännön pohjalta. Sitä käsiteltiin kirkkovaltuuston seminaarissa 9.10.2023. Senkin jälkeen mm. hautaustoimen ohjesäännön valmistelun aikana on tullut tarvetta tehdä muutoksia ohjesäätöluonnokseen.

Kirkkoherra esittää

Kirkkoneuvosto esittää Tainionvirran seurakunnan hallintosäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto esittää Tainionvirran seurakunnan hallintosäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvosto esittää

Kirkkoneuvosto esittää Tainionvirran seurakunnan hallintosäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto hyväksyi Tainionvirran seurakunnan hallintosäännön.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen. (KL 12:3).

TAINIONVIRRRAN SEURAKUNNAN TALOUSSÄÄNTÖ

Kv 44

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570 ja tarja.uustalo@evl.fi, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950 ja jeremias.sankari@evl.fi

Kn 137 / 14.11.2023

Uuden 1.7.2023 voimaan tulevan kirkkolain (652/2023) 6 luvun 4 §:ssä säädetään, että taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä.

Taloussäännöllä kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto ohjaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua ja sisältöä, omaisuuden hoitoa ja rahatointoa, kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta ja sisäistä valvontaa.

Edellisen kerran seurakunnan ja seurakuntayhtymän taloussääntömallit päivitettiin lokakuussa 2022. Taloussääntömalli on päivitetty uuden kirkkolain mukaiseksi. Tehdyt muutokset ovat pääosin teknisiä. Ainoa uuden kirkkolain tuoma sisällöllinen muutos on tehty 9 §:ään Maksujen määrääminen. Muutos aiheutuu uuden kirkkolain myötä poistuvasta alistusmenettelystä.

Sisällöllisiä muutoksia on tehty seuraaviin kohtiin:

3 § Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laatiminen ja sitovuustasosta päättäminen. Tähän on lisätty toiminta- ja taloussuunnitelman perustuminen hyväksytyyn strategian linjauksiin.

6 § Omaisuuden hoito. Lisätty kiinteän omaisuuden hoidon ja kehittämisen perustuminen kirkkovaltuuston hyväksymään kiinteistöstrategiaan ja viittaus seurakunnille laadittuun kiinteistöstrategiamalliin.

7 § Seurakunnan rahaliikenne ja pankkitilien käyttö. Lisätty maininta, että seurakunnan rahavarojen riittävyttä laskettaessa seurakunnan rahavaroista tulee vähentää mahdolliset seurakunnan maksuliikennepankkitilillä olevat toimeksiantojen varat.

9 § Maksujen määrääminen. Lisätty kirkkovaltuuston oikeus päättää omaisuuden luovuttamisesta ja antamisesta vuokralle vähintään 10 vuodeksi (KL 3:9 ja KL 27).

Talouspäällikkö on laatinut Tainionvirran seurakunnan taloussäännön kirkkohallituksen laatiman malliohjesäännön pohjalta. Sitä käsiteltiin kirkkovaltuuston seminaarissa 9.10.2023. Siihen on tullut pieniä muutoksia sen jälkeen.

Talouspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto esittää Tainionvirran seurakunnan taloussäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto esittää Tainionvirran seurakunnan taloussäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvosto esittää

Kirkkoneuvosto esittää Tainionvirran seurakunnan taloussäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto hyväksyi Tainionvirran seurakunnan taloussäännön.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen. (KL 12:3).

TAINIONVIRRRAN SEURAKUNNAN HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Kv 45

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570 ja tarja.uustalo@evl.fi, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950 ja jeremias.sankari@evl.fi

Kn 138 / 14.11.2023

Kirkolliskokous hyväksyi uuden kirkkolain ja siihen liittyvät erillislait sekä kirkkojärjestyksen 11.11.2021. Uusi lainsäädäntö tuli voimaan 1.7.2023. Aiempi kirkkolaki (1054/1993), kirkkojärjestys (1055/1993) ja kirkon vaalijärjestys (1056/1993) kumoutuivat samaan aikaan. Uudistus edellyttää seurakunnilta hautaustoimen ohjesäännön päivittämistä. Kirkkohallitus on laatinut mallin päivittämisen tueksi.

Kirkkolain 3 luvun 35 §:n mukaan hautaustoimen ohjesäännössä määrätään haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista, hautamuistomerkkien hyväksymisestä ja hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä. Hautaustoimen ohjesäännön hyväksyy kirkkovaltuusto. Kun seurakunta hyväksyy hautaustoimen ohjesäännön 1.7.2023 jälkeen, sitä ei ole tarvetta alistaa tuomiokapitulin vahvistettavaksi.

Hautaustoimesta säädetään kirkkolain 3 luvun 28–37 §:ssä. Hallintoasiassa noudatettavaan menettelyyn sovelletaan uuden kirkkolain 10 luvun 1 §:n mukaan muun muassa hallintolakia.

Malli on tarkoitettu sovellettavaksi ja muokattavaksi seurakunnan käyttöön sopivaksi siten, että ohjesäännössä ilmaistaan vain seurakunnan hautausmailla käytössä olevat toimintatavat ja määrääjat. Seurakunnan tulee laatia oma hautaustoimen ohjesääntönsä olosuhteiden mukaan ottaen huomioon hautausmaiden paikalliset ominaispiirteet ja hautauskäytännöissä omaksuttu kulttuuri sekä järjestelyjen tarkoituksenmukaisuus.

Hautaustoimen ohjesääntöön sisällytetään vain tarpeelliset määräykset. Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen säännöksiä ei toisteta.

Tainionvirran seurakunta ei ole aikaisemmin hyväksynyt hautaustoimen ohjesääntöä odottaessaan uuden kirkkolain voimaantulemista, vaikka se sitten viivästyikin. Kuluneiden vuosien aikana on noudatettu soveltuvasti Hartolan ja Sysmän seurakuntien hautaustoimen ohjesääntöä, joiden mukaisesti ohjesääntö on valmisteltu.

Taluspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Tainionvirran seurakunnan hautaustoimen ohjesäännön.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Tainionvirran seurakunnan hautaustoimen ohjesäännön.

Kirkkoneuvosto esittää

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Tainionvirran seurakunnan hautaustoimen ohjesäännön.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto hyväksyi Tainionvirran seurakunnan hautaustoimen ohjesäännön.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen. (KL 12:3).

LISÄTALOUSARVIO 1/2023

Kv 46

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570 ja tarja.uustalo@evl.fi, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950 ja jeremias.sankari@evl.fi

Kn 141 / 14.11.2023

Tainionvirran seurakunnan taloussäännön 5 § mukaan talousarvion muutokset on esitettävä kirkkovaltuustolle tilikauden aikana. Muutettaessa talousarviota hyväksytään kaikki ne talousarvion osat, joihin muutos vaikuttaa. Tässä vaiheessa vuotta, kun talousarvion toteutumista voidaan arvioida jo suurella varmuudella, on syytä tarkastella talousarvion toteutumista.

Kirkkovaltuusto päätti talousarvion sitovuustasosta hyväksyessään sen 14.12.2022. Sitovat ulkoiset toimintakatteet ja tuloslaskelmaosan sitovat määrärahat olivat seuraavat:

		toteuma 31.10.2023	
Yleishallinto	-258 800 €	190 224,69 €	73,5 %
Seurakunnallinen toiminta	-618 700 €	548 912,47 €	88,7 %
Hautaustoimi	-169 500 €	181 032,95 €	59,3 %
Kiinteistötoimi-metsätaloutta	-176 350 €	109 454,58 €	62,1 %
Maa- ja metsätalous	116 600 €	132 667,63 €	113,8 %
Verotulot	1 008 000 €	974 632,59 €	96,7 %
Valtionrahoitus	125 000 €	104 831,70 €	83,9 %
Keskusrahastomaksut	- 93 000 €	-85 981,00 €	92,5 %
Rahoitustuotot	30 000 €	40 638,15 €	145,1 %
Rahoituskulut	-32 000 €	-16 669,54 €	51,0 €

Tilikauden tulo verrattuna talousarvioon näyttää seuraavalta:

Vuosikate	-86 750 €	+214 741,62 €
Tilikauden ali-/ylijäämä	-152 820 €	+175 012,89 €

Investointien toteutuminen näyttää seuraavalta:

Sysmän Pyhän Olavin kirkko		
-kulut	-640 000 €	-648 151,96 € 101,3 €

-rakennusavustukset	+713 988 €	+714 038,01 €	100,0 €
Hartolan hautausmaa osasto 6	- 4 000 €	-0 €	0 €
Sysmän kirkkomaan huoltorakennuksen viemärointi			
	0 €	-32 567,84 €	

Talousarviossa vuosikate ja tilikauden tulos olivat molemmat negatiivisia. Jotta vuoden 2024 talousarvion valmistelussa on oikea kuva seurakunnan taloudesta ja taseessa olevasta edellisten tilikausien ylijäämästä, talousarvioon on syytä tehdä tuloihin tiedossa olevat talousarvion ylitykset, vaikka talousarvion ulkoiset toimintakatteet näyttävätkin alittuvan.

Lisätuloja talousarvioon verrattuna ovat kahden Rusista myydyin rantatontin myyntivoitot pysyvistä vastaavista noin 140 000 euroa sekä verotulojen ylittyminen ainakin 100 000 eurolla.

Ainoastaan keskusrahastomaksut tulevat ylittymään noin 10 000 eurolla ja Sysmän Pyhän Olavin kirkon investointi 30 000–40 000 eurolla. Lisäksi siitä on erotettu omaksi investoinnikseen Sysmän kirkkomaan huoltorakennuksen viemärointi, jonka kulut olivat noin 33 000 euroa.

Taluspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle tuloslaskelmaosan lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:

382000-1015100000 (rantatontit)	+140 000 €
500000-1006010000 (verotulot)	+100 000 €
535000-1006010000 (eläkerahastomaksu)	+ 11 000 €
sekä investointien lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:	
Sysmän Pyhän Olavin kirkko, menot	+ 40 000 € ja
Sysmän kirkkomaan huoltorakennus	+ 33 000 €.
Näiden muutosten jälkeen tuloslaskelmassa	
Maa- ja metsätalous ulkoinen toimintakate on	+256 000 €
Keskusrahastomaksut	- 104 000 €
Vuosikate	+142 250 €
Tilikauden ylijäämä	+76 180 € ja
Rahavarojen muutos	+54 288 €.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle tuloslaskelmaosan lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:

382000-1015100000 (rantatontit)	+140 000 €
500000-1006010000 (verotulot)	+100 000 €
535000-1006010000 (eläkerahastomaksu)	+ 11 000 €
sekä investointien lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:	
Sysmän Pyhän Olavin kirkko, menot	+ 40 000 € ja
Sysmän kirkkomaan huoltorakennus	+ 33 000 €.
Näiden muutosten jälkeen tuloslaskelmassa	
Maa- ja metsätalous ulkoinen toimintakate on	+256 000 €
Keskusrahastomaksut	- 104 000 €
Vuosikate	+142 250 €
Tilikauden ylijäämä	+76 180 € ja
Rahavarojen muutos	+54 288 €.

Kirkkoneuvosto esittää

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle tuloslaskelmaosan lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:

382000-1015100000 (rantatontit)	+140 000 €
500000-1006010000 (verotulot)	+100 000 €
535000-1006010000 (eläkerahastomaksu)	+ 11 000 €
sekä investointien lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:	
Sysmän Pyhän Olavin kirkko, menot	+ 40 000 € ja
Sysmän kirkkomaan huoltorakennus	+ 33 000 €.
Näiden muutosten jälkeen tuloslaskelmassa	
Maa- ja metsätalous ulkoinen toimintakate on	+256 000 €
Keskusrahastomaksut	- 104 000 €
Vuosikate	+142 250 €
Tilikauden ylijäämä	+76 180 € ja
Rahavarojen muutos	+54 288 €.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto hyväksyi tuloslaskelmaosan lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:

382000-1015100000 (rantatontit)	+140 000 €
500000-1006010000 (verotulot)	+100 000 €
535000-1006010000 (eläkerahastomaksu)	+ 11 000 €
sekä investointien lisätalousarvion, joka sisältää seuraavat muutokset:	
Sysmän Pyhän Olavin kirkko, menot	+ 40 000 € ja
Sysmän kirkkomaan huoltorakennus	+ 33 000 €.
Näiden muutosten jälkeen tuloslaskelmassa	
Maa- ja metsätalous ulkoinen toimintakate on	+256 000 €
Keskusrahastomaksut	- 104 000 €
Vuosikate	+142 250 €
Tilikauden ylijäämä	+76 180 € ja
Rahavarojen muutos	+54 288 €.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen. (KL 12:3).

HARTOLAN HAUTAUSMAAN LISÄMAAN OSTO

Kv 47

valmistelija kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950

Kn 147 / 14.11.2023

Hartolan kirkonkylän taajaman osayleiskaavassa nykyisin käytössä olevan hautausmaan lisäksi hautausmaata varten on kaavoitettu seurakunnan omistamasta tilasta 81-401-1-3236 Hautausmaa noin 9 000 m2 suuruinen alue sekä osa ko. alueen ja käytössä olevan hautausmaan välissä olevasta tilasta Takala 81-401-1-175.

Kyseisen tilan omistajan kanssa on käyty syksyn 2023 aikana neuvotteluja hautausmaaksi kaavoitetun alueen ostamisesta. Asiasta on keskusteltu kirkkoneuvostossa, jolloin kirkkoneuvosto piti alkuperäistä hintaa liian korkeana ja teki vastatarjouksen. Vastatarjouksen jättämisen jälkeen myyjän edustaja ja kirkkoherra ovat keskustelleet kaupasta. Tämän keskustelun perusteella myyjän edustaja on jättänyt 31.10.2023 myyntitarjouksen 40 000 euroa esityslistan liitteenä olevan kartan mukaisesta alueesta. Myyntitarjous perustuu puustosta tehtyyn Valpas Oy:n noin 7 000 euron hinta-arvioon sekä maapohjan arvoon 6 euroa/m2.

Myyntitarjouksen jättämisen jälkeen kirkkoneuvoston jäsenet ovat ottaneet saatuun tarjoukseen kantaa sähköpostikeskustelussa, minkä jälkeen seurakunta jätti myyjälle 35 000 euron vastatarjouksen. Myyjän edustaja on uudistanut 40 000 euron myyntitarjouksen kirjeellään 8.11.2023. Normaalien myyntiehtojen lisäksi myyjä edellyttää, että Takalan tilan ja seurakunnalle myydyn määräalan rajalle istutetaan 12 tammentaimia.

Kirkkolain ja voimassa olevan kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan maanostosta päättää kirkkovaltuusto yksinkertaisella ääntenenemmistöllä.

Taluspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunta ostaa Liisi Tandefeltilta tilasta Takala 81-401-1-175 noin 5 600 m2 suuruisen alueen hautausmaakäyttöön hintaan 40 000 euroa.

Myyntitarjouksen mukainen kauppakirjaluonnos valmistellaan kirkkovaltuuston kokoukseen.

Asian käsittely

Sanna Valjakka esitti, ettei seurakunta osta maa-aluetta. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunta ostaa Liisi Tandefeltilta tilasta Takala 81-401-1-175 noin 5 600 m² suuruisen alueen hautausmaakäyttöön hintaan 40 000 euroa.

Myyntitarjouksen mukainen kauppakirjaluonnos valmistellaan kirkkovaltuuston kokoukseen.

Kirkkoneuvosto esittää

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunta ostaa Liisi Tandefeltilta tilasta Takala 81-401-1-175 noin 5 600 m² suuruisen alueen hautausmaakäyttöön hintaan 40 000 euroa.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto päätti, että seurakunta ostaa Liisi Tandefeltilta tilasta Takala 81-401-1-175 noin 5 600 m² suuruisen alueen hautausmaakäyttöön hintaan 40 000 euroa.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen. (KL 12:3).

TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024-2026

Kv 48

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570 ja tarja.uustalo@evl.fi, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950 ja jeremias.sankari@evl.fi

Kn 159 / 4.12.2023

Kirkkojärjestyksen 6. luvun 1-3 §:t käsittelevät seurakunnan talousarviota sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

§ 2

Jokaista kalenterivuotta varten laaditaan talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

§ 3

Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä seurakunnan ja yhteisen kirkkovaltuuston seurakuntayhtymän talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma viimeistään talousarviovuotta edeltävän vuoden joulukuussa.

Jos kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää muuttaa talousarvioehdotusta, se on palautettava kirkkoneuvostolle tai yhteiselle kirkkoneuvostolle, jos vähintään kolmasosa läsnä olevista jäsenistä vaatii palauttamista. Kirkkoneuvoston tai yhteisen kirkkoneuvoston on annettava asiasta lausunto ja tehtävä ehdotukseen ne muutokset, joihin kirkkovaltuuston päätös antaa aihetta. Kun ehdotusta käsitellään kirkkovaltuustossa uudelleen, käsiteltäväksi otetaan vain aikaisemmin päätetyt muutokset sekä kirkkoneuvoston tai yhteisen kirkkoneuvoston niiden johdosta tekemät ehdotukset. Talousarvio on tällöin lopullisesti hyväksyttävä.

Kirkkohallitus on antanut ohjeet ja mallisäännön talousarvion laadintaa varten. Vuoden 2024 talousarvio on tehty ko ohjeen ja mallisäännön mukaisesti.

Talousarvioseuranta näyttää marraskuun lopulla noin 200 000 euron ylijäämää. Tulos on selvästi talousarviota parempi mm. kahden rantatontin myynnin, PHP Holding Oy:n osinkotulojen sekä selvästi arvioitua suurempien verotulojen vuoksi. Tällä hetkellä voi

arvioida, että vuoden 2022 tulos on noin 150 000 euroa ylijäämäinen, ja ylijäämäinen myös ilman ns. satunnaisiakin eriä. Taseessa oli 31.12.2022 edellisvuosien ylijäämää 174 000 euroa, joten vuoden 2023 aikana taseessa oleva ylijäämä lähes kaksinkertaistuu.

Vuoden 2024 talousarvion valmistelussa on varauduttu viiden prosentin palkkojen nousuun. Verotulot on arvioitu kirkkohallituksen elokuun 2023 ennustetta hieman pienempinä. Muutoinkin tulot on pyritty arvioimaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvion vuosikate on +33 850 euroa ja poistojen jälkeen tilikauden alijäämä 58 550 euroa. Luvut ovat selkeästi paremmat kuin edellisten vuosien talousarviossa, mutta odotettavissa ei ole menneiden vuosien tapaisia satunnaisia tuloja tai verotulojen selkeää ylittymistä talousarvioon verrattuna.

Alla verrattaessa vuoden 2023 talousarvion lukuihin käytetään kirkkoneuvoston kirkkovaltuustolle esittämän lisätalousarvion mukaisia lukuja.

Tuloja arvioidaan kertyvän 364 200 euroa, ja noin 120 000 euroa vuoden 2023 talousarviota pienemmät. Suurimmat tuloerät ovat puunmyyntitulot 150 000 euroa, erilaiset pääasiassa hautaus-toimen maksutuotot 146 200 euroa sekä vuokratulot 52 700 euroa. Summat ovat edellisvuoden suuruiset lukuun ottamatta vuokratuloja, joiden arvioidaan nousevan 11 000 euroa. Puukauppatulot on arvioitu metsätaloussuunnitelman mukaisiksi.

Toimintakulut ovat kokonaisuudessaan 1 534 550 euroa, eli noin 80 000 euroa edellistä vuotta suuremmat johtuen henkilöstö- ja vuokratulojen nousemisesta. Henkilöstökulut ovat 829 000 euroa (783 500 v. 2023), palveluiden ostot 362 450 euroa (355 100 v. 2023), vuokrat 85 500 euroa (50 000 v. 2023), aineet ja tarvikkeet 180 800 euroa (182 200 v. 2023), annetut avustukset 42 100 euroa (45 100 v. 2023) sekä muut kulut 34 700 euroa (35 950 v. 2023).

Kirkkohallituksen tilaaman ennusteen mukaan verotulot vuonna 2024 olisivat 1 211 000 euroa, eli 13 000 euroa enemmän kuin viimeisin vuoden 2023 ennuste sekä 135 000 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Sysmän kirkon korjauksen vuoksi rahoituskulujen arvioidaan olevan noin 10 000 euroa enemmän kuin rahoitustulojen ja poistojen kasvavan 92 000 euroon eli noin 25 000 euroa.

Investointeja vuodelle 2024 on talousarviossa Sysmän Pyhän Olavin kirkon katonkorjaus, Hartolan hautausmaan osaston 6 uudisosa, Kompelonlahden majoitusrakennusten kattojen uusiminen sekä lisämaan hankkiminen Hartolan hautausmaalle. Kokonaisuudessaan investoinnit vuoden 2024 talousarviossa ovat 130 000 euroa.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion pääluokkatasolla lukuun ottamatta kiinteistötoimea, jossa metsätalous hyväksytään erikseen. Käyttötaloussosassa sitovia ovat verotulot, valtionrahoitus, keskusrahastomaksut sekä rahoitustuotot ja rahoituskulut kumpikin erikseen.

Lisäksi investoinneissa kussakin investointikohteessa nettomenot ovat sitovia.

Käyttötaloulososassa pääluokittain ulkoiset toimintakatteet ovat seuraavat:

1. Yleishallinto	-233 400 euroa (ed. vuonna -258 800 euroa)
2. Seurakunnallinen toiminta	-670 250 euroa (- 618 700 euroa)
3. Hautustoimi	-183 300 euroa (-169 500 euroa)
4. Kiinteistötoimi-metsätaloutta	-230 000 euroa (-176 350 euroa)
5. Maa- ja metsätalous	128 600 euroa (256 600 euroa).

Verotulot	1 200 000 euroa (1 008 000 euroa)
Valtionrahoitus	125 000 euroa (125 000 euroa)
Keskusrahastomaksut	93 400 euroa (104 000 euroa)
Rahoitustuotot	20 000 euroa (28 000 euroa)
Rahoituskulut	30 000 euroa (32 000 euroa)

Investoinnit	
Sysmän Pyhän Olavin kirkon katto	-60 000 euroa
Hartolan hautausmaa osasto 6	-10 000 euroa
Kompelonlahden majoitusrakennusten katot	-20 000 euroa
Lisämaa Hartolan hautausmaalle	-40 000 euroa.

Talousarvio on käsitelty yhteistoimintalain mukaisesti työntekijäkokouksessa 30.11.2022.

Taluspäällikkö esittää

Kirkkoneuvoston käsittelee Tainionvirran seurakunnan talousarvion 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2025–2026 ja hyväksyy ne sekä esittää edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Vuosikate on +33 850 euroa ja tilikauden alijäämä -56 950 euroa

Pääluokittain sitovat ulkoiset toimintakatteet ovat seuraavat:

1. Yleishallinto	-233 400 euroa
2. Seurakunnallinen toiminta	-670 250 euroa
3. Hautustoimi	-183 300 euroa
4. Kiinteistötoimi-metsätaloutta	-230 000 euroa
5. Maa- ja metsätalous	128 600 euroa

Tuloslaskelmaosan sitovat erät	
Verotulot	1 200 000 euroa
Valtionrahoitus	125 000 euroa
Keskusrahastomaksut	93 800 euroa
Rahoitustuotot	20 000 euroa
Rahoituskulut	30 000 euroa

Investointiosan sitovat nettokulut	
Sysmän Pyhän Olavin kirkon katto	-60 000 euroa

Hartolan hautausmaa osasto 6	-10 000 euroa
Kompelonlahden majoitusrakennusten katot	-20 000 euroa
Lisämaa Hartolan hautausmaalle	-40 000 euroa.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvoston hyväksyi Tainionvirran seurakunnan talousarvion 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2025–2026 ja esittää ne edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Vuosikate on +33 850 euroa ja tilikauden alijäämä -56 950 euroa

Pääluokittain sitovat ulkoiset toimintakatteet ovat seuraavat:

1. Yleishallinto	-233 400 euroa
2. Seurakunnallinen toiminta	-670 250 euroa
3. Hautustoimi	-183 300 euroa
4. Kiinteistötoimi-metsätaloutta	-230 000 euroa
5. Maa- ja metsätalous	128 600 euroa

Tuloslaskelmaosan sitovat erät:

Verotulot	1 200 000 euroa
Valtionrahoitus	125 000 euroa
Keskusrahastomaksut	93 800 euroa
Rahoitustuotot	20 000 euroa
Rahoituskulut	30 000 euroa

Investointiosan sitovat nettokulut:

Sysmän Pyhän Olavin kirkon katto	-60 000 euroa
Hartolan hautausmaa osasto 6	-10 000 euroa
Kompelonlahden majoitusrakennusten katot	-20 000 euroa
Lisämaa Hartolan hautausmaalle	-40 000 euroa.

Kirkkoneuvosto esittää

Kirkkoneuvoston esittää kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi Tainionvirran seurakunnan talousarvion 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2025–2026.

Vuosikate on +33 850 euroa ja tilikauden alijäämä -56 950 euroa

Pääluokittain sitovat ulkoiset toimintakatteet ovat seuraavat:

1. Yleishallinto	-233 400 euroa
2. Seurakunnallinen toiminta	-670 250 euroa
3. Hautustoimi	-183 300 euroa
4. Kiinteistötoimi-metsätaloutta	-230 000 euroa
5. Maa- ja metsätalous	128 600 euroa

Tuloslaskelmaosan sitovat erät:

Verotulot	1 200 000 euroa
Valtionrahoitus	125 000 euroa
Keskusrahastomaksut	93 800 euroa
Rahoitustuotot	20 000 euroa
Rahoituskulut	30 000 euroa

Investointiosan sitovat nettokulut:

Sysmän Pyhän Olavin kirkon katto	-60 000 euroa
Hartolan hautausmaa osasto 6	-10 000 euroa
Kompelonlahden majoitusrakennusten katot	-20 000 euroa
Lisämaa Hartolan hautausmaalle	-40 000 euroa.

Asian käsittely

Kirkkovaltuusto merkitsi tiedoksi, että sisäisten erien kirjauksen yhteydessä havaittiin, että musiikkityöstä puuttuu menoja 6 500 euroa. Lisäksi sisäisten erien kirjaaminen lisäsi siirtoa Hilda Sallisen rahastosta kotikäyntityön diakonian kuluihin 3 952 euroa. Näin ollen kokonaismuutos seurakunnallisessa työssä on -2 548 euroa, ja

vuosikate on +30 302 euroa ja tilikauden alijäämä 60 498 euroa sekä

pääluokittain sitova ulkoinen toimintakate on

2. Seurakunnallinen toiminta -673 798 euroa.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuuston hyväksyi Tainionvirran seurakunnan talousarvion 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2025–2026.

Vuosikate on +30 302 euroa ja tilikauden alijäämä 60 498 euroa.

Pääluokittain sitovat ulkoiset toimintakatteet ovat seuraavat:

1. Yleishallinto -233 400 euroa
2. Seurakunnallinen toiminta -673 798 euroa
3. Hautaustoimi -183 300 euroa
4. Kiinteistötoimi-metsätaloutta -230 000 euroa
5. Maa- ja metsätalous 128 600 euroa

Tuloslaskelmaosan sitovat erät:

Verotulot	1 200 000 euroa
Valtionrahoitus	125 000 euroa
Keskusrahastomaksut	93 800 euroa
Rahoitustuotot	20 000 euroa
Rahoituskulut	30 000 euroa

Investointiosan sitovat nettokulut:

Sysmän Pyhän Olavin kirkon katto	-60 000 euroa
Hartolan hautausmaa osasto 6	-10 000 euroa
Kompelonlahden majoitusrakennusten katot	-20 000 euroa
Lisämaa Hartolan hautausmaalle	-40 000 euroa.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen. (KL 12:3).

ILMOITUSASIAT

Kv 49

1. Olavin toimintakeskuksen sisäilmatutkimuksen 30.10.2023 tulokset.
2. Olavin toimintakeskuksen nuorisotilojen käyttö

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA MUUTOKSENHAKUOHJEET

Kv 50

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.55 ja antoi muutoksenhakuohjeet.

VALITUSOSOITUS

Tainionvirran seurakunta

Kirkkovaltuusto

18.12.2023 § 50

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: §§ 39 – 42, 49 – 50

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
  - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
  - 150 000 € (rakennusurakat);
  - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
  - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset talvet) ja
  - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

§§ -

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätöksen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite: Uotintie 7, 19700 Sysmä, tai Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Postiosoite: Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Sähköposti: tainionvirta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- *oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi*
- *tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä*
- *millaista oikaisua päätökseen vaaditaan*
- *millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.*

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Itä-Hämeen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

§§ 43–48

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettu

kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- *valittajan nimi ja yhteystiedot*
- *postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää*
- *sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä*
- *päätös, johon haetaan muutosta*
- *miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi*
- *vaatimuksen perustelut*
- *mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.*

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- *valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen*
- *selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta*
- *asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.*

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.